

Obsah

Úvodní slovo	7
I. Aktuální situace kariérového poradenství v ČR	9
1. Výchovný poradce v oblasti kariérového poradenství.....	9
a) Obsah činnosti výchovného poradce	9
b) Kvalifikační předpoklady výchovného poradce	10
c) Roviny spolupráce výchovného poradce s ostatními pedagogickými pracovníky.....	10
2. Role školního psychologa v kariérovém poradenství	16
a) Roviny působení	16
b) Diagnostické sondy.....	20
3. Role pedagogicko-psychologické poradny v kariérovém poradenství	21
a) Kariérové poradenství pro žáky základní školy.....	21
b) Kariérové poradenství pro žáky středních a vyšších odborných škol	22
c) Diagnostické postupy.....	25
d) Diagnostický poradenský rozhovor v kariérovém poradenství.....	31
e) Psychologické závěry	34
f) Poradenská konzultace	34
g) Psychologická zpráva v kariérovém poradenství	36
4. Příprava žáků ZŠ k volbě povolání	40
a) Cíle kariérového poradenství a role Výchovy k volbě povolání	40
b) Role jednotlivých členů školního týmu při realizaci vzdělávacích cílů Výchovy k volbě povolání	42
c) Obsah učiva Výchovy k volbě povolání	44
d) Doporučené didaktické prostředky pro realizaci výuky	47
5. Příprava žáků SŠ k volbě povolání.....	50
a) Cíle kariérového poradenství a role Úvodu do světa práce	50
b) Obsah učiva Úvodu do světa práce	52
c) Doporučené didaktické prostředky pro realizaci výuky.....	56
6. Informační a poradenská střediska pro volbu povolání.....	57
II. Specifika kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	59
1. Kariérové poradenství u žáků se specifickými poruchami učení.....	59
a) Kariérový poradce jako "syntetik" informací.....	59
b) Kariérový poradce jako korektor neadekvátních voleb.....	59
c) Specifika volby dalšího vzdělávání u žáků s SPU.....	60
d) Nutnost kritického pohledu na školní hodnocení a prospěch u žáků s SPU.....	60

2. Kariérové poradenství u žáků s poruchou chování.....	65
a) Pohled sociálního okolí na jedince s poruchou chování.....	65
b) Směr kariérového poradenství ve škole pro žáky s PCH.....	65
c) Úloha školy při umísťování absolventů do středních škol.....	66
3. Kariérové poradenství u žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.....	68
a) Volba vzdělávací a profesní cesty.....	68
b) Doporučené metody a formy práce.....	70
c) Zkušenosti poradenských pracovníků v oblasti kariérového poradenství (vybrané kapitoly).....	71
Kariérové poradenství u žáků se zrakovým postižením.....	71
Kariérové poradenství u žáků se zdravotním postižením se zaměřením na postižení tělesné, mentální a jejich kombinaci.....	75
4. Kariérové poradenství pro děti přistěhovalců.....	79
5. Kariérové poradenství pro žáky mimořádně nadané.....	83
II. Doporučené diagnostické nástroje v kariérovém poradenství.....	87
1. Psychologická diagnostika.....	87
a) Testové metody k diagnostice schopností.....	88
b) Testové metody k diagnostice speciálních schopností.....	94
c) Testové metody k diagnostice školních vědomostí, dovedností, stylů učení.....	97
d) Dotazníkové metody a posuzovací škály k diagnostice osobnosti.....	98
e) Dotazníkové metody k diagnostice zájmů a motivace.....	106
f) Testové baterie v kariérovém poradenství.....	110
2) Diagnostika a screening v kariérovém poradenství – možnosti výchovného poradce.....	119
V. Výsledky longitudinální studie PedF UK.....	123
1. Volba další dráhy (Hnědá třída).....	123
a) Získání hlavních dat.....	123
b) Třída a její charakter.....	123
c) Přijetí: přehled.....	124
d) Rysy volby.....	124
e) Průběh volby.....	130
f) Hodnocení a prognóza pedagogů.....	141
g) Současná profi-volba a dřívější nápady (ontogeneze povolání).....	143
h) Závěry: žádoucí role základní školy.....	148
i) Po prvním roce střední školy.....	149

2. Profi-volba v modré třídě.....	155
a) Získání hlavních dat.....	155
b) Kam se hlásili a kam se dostali	155
c) Studijní nadání a volba střední školy.....	156
d) Projekt profesní budoucnosti jako významový kontext volby	157
e) Vývoj vizí budoucí profese v dětství.....	166
f) Rodinné vlivy na představy o profesním zaměření.....	168
g) Proces výběru konkrétní školy	171
h) Příprava na přijímací řízení.....	180
i) Průběh přijímacích zkoušek.....	182
V. Odras gender problematiky v kariérovém poradenství.....	186
1. Genderové stereotypy v českém školství.....	186
a) Co je gender a co jsou genderové stereotypy	186
b) Proč se zabývat genderovými stereotypy ve školství?	189
c) V kterých oblastech školství se projevují genderové stereotypy?	190
d) Jak lze genderové stereotypy ve školství odstraňovat?.....	195
e) Rizika genderových stereotypů v kariérovém poradenství.....	196
2. Genderové aspekty v profesním zameraní	198
VI. Zahraniční systémy kariérového poradenství	209
1. Francie.....	204
a) Školský systém.....	204
b) Kariérové poradenství	208
2. Německo.....	210
a) Školský systém.....	210
b) Kariérové poradenství	213
3. Rakousko.....	217
a) Školský systém.....	217
b) Kariérové poradenství	222
4. Anglie.....	225
a) Školský systém.....	225
b) Kariérové poradenství	226
5. Malta	229
a) Základní charakteristika státu.....	229
a) Školský systém.....	229
c) Kariérové poradenství.....	230

II. Informační přehled	234
1. Publikace k tématu kariérové poradenství	234
2. Internetové odkazy	235
3. Informačně poradenská střediska úřadů práce	238
Hl. město Praha	238
Jihočeský kraj	238
Jihomoravský kraj	238
Karlovarský kraj	239
Královéhradecký kraj	239
Liberecký kraj	240
Moravskoslezský kraj	240
Olomoucký kraj	240
Pardubický kraj	241
Plzeňský kraj	241
Středočeský kraj	242
Ústecký kraj	243
Vysočina	243
Zlínský kraj	244
4. Přehled SPC	245
Zrakové postižení	245
Vady řeči	245
Sluchové postižení	246
Tělesné postižení	246
Kombinované vady	247
Mentální postižení	248
5. Přehled pedagogicko-psychologických poraden	250
Přílohová část	255
Kazuistika volby vzdělávací cesty u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	255
a) žák ZŠ s SPU – dysgrafie, dysortografie, dyslektické obtíže	255
b) žák ZŠ s DMO a SPU	257
Náměty třídnických hodin – v jednotlivých třídách	260
Tematický plán učiva předmětu volba povolání	263
Občanská výchova a Výchova k volbě povolání	268
Volba vzdělávací cesty – dotazník pro žáky	270
Studijní a pracovní mobilita v EU – Europass	273